

SOSYAL-İŞ

Türkiye Sosyal Sigortalar, Eğitim, Büro, Ticaret, Kooperatif ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası

ŞUBAT

AYLIK YAYIN ORGANI

YIL:40

SAYI:2006/2

TİP'li Sendikacılar Tarafından 13 Şubat 1967'de kuruldu DİSK: SAVAŞIMLA DOLU 39 YIL

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu-DİSK- bundan otuz dokuz yıl önce 13 Şubat 1967 tarihinde TİP'li sendikacılar tarafından kurulmuştu. DİSK'in kuruluş tüzüğü'nün amaç maddesinde **"işçi sınıfının ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan kalkınması ve yücelmesi için öncelikle, Türkiye'nin her bakımdan tam bağımsız olması ve güçlü bir kalkınma yoluna girmesini zorunlu görür. Bundan ötürü de Türk işçi hareketinin anayasada öngörülen köklü dönüşümlerin gerçekleşmesini sağlayacak bir devrimci öze kavuşmasını şart sayar ..."** çözümlenmeleri yer almaktaydı. Kemal Türkler'in Genel Başkanı olduğu Türkiye Maden-İş, Rıza Kuas'ın Genel Başkan

kanı olduğu Lastik-İş, İbrahim Güzelce'nin temsilcisi olduğu Basın-İş, Mehmet Alpdündar'ın Genel Başkanı olduğu Türk Maden-İş Sendikalarının Türk-İş'ten ayrılarak, Kemal Nebioğlu'nun Genel Başkanı olduğu Bağımsız Türkiye Gıda-İş Sendikası ile birlikte 5 sendikadan kurduğu DİSK ; kuruluşundan bugüne kadar, kuruluş ilkelerinin özünü koruyup geliştirerek bugünlere ulaştı.

DİSK sarı sendikacılık anlayışına karşı bir tepki olarak kurulmuştur. Bağımsızlıkçı ve devrimci oluşu, DİSK'in varlık nedenleridir. DİSK, işçilerin sadece ekonomik sorunlarıyla değil, yurt ve dünya sorunlarıyla, sosyal ve kültürel yaşamlarıyla ilgili de mücadele etmesiyle öne çıkmıştır.

DİSK DGM'lerin kapatılması kampanyasından, 15-16 Haziran Direnişlerine; 1 Mayıs işçi sınıfının birlik, mücadele, dayanışma etkinliklerinden, TCK'nun 141-142. maddelerinin kaldırılması için başlattığı girişimlere, imzaladığı toplu iş sözleşmelerinde elde ettiği başarılar ile tarihe iz bırakmıştır.

Kemal Türkler 13 Şubat 1967'deki kuruluş töreninde **"DİSK üç beş kişinin eseri değildir. DİSK, 1872'lerde ilk kez grev yapan, 1920'lerde Kurtuluş Savaşı'nın en ön saflarında dövüşen, işgal altındaki İstanbul'da 1 Mayıs bayrağını yükselten, yasak, baskı, cinayet ve aldatmacalarla**

örgütlenmesine yasaklar konulan işçi sınıfının tarihsel mücadelesinin doğal bir ürünüdür." sözleriyle DİSK'in varlık nedenlerini açıklıyordu. Kemal Türkler, MESS işyerlerinde sürdürdüğü grevlerin yaşandığı süreçte 22 Temmuz 1980'de evinin önünde öldürülmüştü.

DİSK'e en ağır darbeyi 12 Eylül 1980 faşist darbesi vurdu. 2000'e yakın temsilci ve yöneticisi gözaltına alındı. 78'i hakkında idam cezası talebiyle dava açıldı, mal varlıklarına el konuldu, yöneticileri yıllarca hapiste kaldı. 1991 yılında Yargıtay 3. Dairesinin kararıyla aklanarak yeniden faaliyete başladı.

devamı sayfa 4'te

BAŞKANDAN

SOSYAL POLİTİKASIZLIĞIN MALİYETİ

"YENİ SOL" ve DİSK

Özcan Kesgeç

Yaygın tanımı ile sosyal politika; sosyal barışı ve sosyal refahı sağlama ve geliştirme doğrultusunda, toplumun farklı sınıflar ve katmanları arasında aşırı sosyal ve ekonomik dengesizlikleri yumuşatmayı, böylece toplumsal patlamaları engellemeyi amaçlayan

tedbirler bütünüdür. Temeli 1870'lerde Almanya'da atılmış, 1883'lerde İngiltere'de "bilim" dalı olarak yerleşmiştir. Türkiye'de ilk defa Ziya Gökalp tarafından "siyaset-i içtimaiye" terimi ile ifade edilmiş, 1930'larda da üniversitemizde Alman profesör Dr. G. KESLER'ce "sosyal siyaset" olarak adlandırılmıştır. "Sosyal Devlet", "Hukuk Devleti", "Sosyal Hukuk Devleti" gibi kavramlar bu alanda gelişmiş ve yerleşmiştir. Uygulamada, devletin çalışanlar lehine piyasa mekanizmasına müdahalesine dayanır.

devamı sayfa 3'te

- **TMMOB JMO'da TİS İmzalandı** *sayfa 7'de*
- **İzmir Tabip Odası'nda TİS imzalandı** *sayfa 7'de*
- **Şehir Plancıları Odası'nda GREV'e doğru** *sayfa 7'de*
- **Real Hipermarketlerde TİS bağlandı** *sayfa 3'de*

"Nasıl mutlu olabilirim, herhangi bir yerde tek bir yaratık acı çekerken"

Dostoyevski

Real Hipermarketlerde TİS Bağlandı

Türk-İş'e bağlı Tez Koop-İş Sendikası ile Real Hipermarketler Zinciri A.Ş. arasında 2005 Kasım ayında başlayan TİS görüşmeleri sonuçlandı.

İş güvencesi ve çalışma esaslarına ilişkin bilgi edinilemeyen Toplu İş Sözleşmesi ile işçilere 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren %7,5 oranında yıllık zam yapılacak. TİS yetki prosedürünün ve görüşmelerin geçtiği 2005 yılı için herhangi bir zam veya ödeme yapılmayacak. Sözleşmenin ikinci yılında enflasyon oranında yıllık zam yapılacak.

Prim olarak sözleşmenin birinci yılında toplam 12 aylık ücretin yüzde 2'si ; ikinci yılında yüzde 1'i oranında ödeme yapılacak (Örnek; Aylık 500,- YTL ücret alan işçi 500 x 12 x %2 = 120,00 YTL prim alacak. Bu prim ikinci yıl 60,00 YTL olarak ödenecek).

Kıdem zammı olarak 5 yılını dolduranlara %5, 9 yılını doldurana %2 zam yapılacak (Örnek olarak ; Aylık 500,- YTL ücret alan 5 yıllık bir işçiye 500 x %5 = 25,00 YTL kıdem zammı verilecek). Ödenmekte olan yılda 4 ikramiye verilmeye devam edilecek. Uygulanmakta olan diğer sosyal yardımların yeni brüt miktarları ise şöyle ; Yakacak Yardımı 260,00 YTL ; Giyim Yardımı olarak iş elbisesi ; İzin Yardımı 140,00 YTL ; Bayram Yardımı 200,00 YTL ; Gıda Yardımı (net) 75,00 YTL ; Kasa Tazminatı 47,00 YTL ; Tahsil Yardımı (yıllık) ilköğretimde 100,00, Ortaöğretimde 110,00 ve yüksek öğretimde 150,00 YTL.

Real Hipermarket işçilerini Toplu İş Sözleşmesi düzenine geçtikleri için kutluyor, başarılar diliyoruz.

Ver.di Sendikası Almanya'da Greve Başladı

Almanya'nın Baden-Württemberg eyaletinde kamu sektöründe ülkenin en büyük grevi başladı. Almanya'da koalisyon hükümetinin haftalık çalışma sürelerini 38,5 saatten 40 saate çıkarma planlarını protesto amacıyla Ver.di Sendikası'nın başlattığı grevin, diğer eyaletlere de yayılması bekleniyor. Avrupa'nın en büyük sendikalarından olan Ver.di, haftalık çalışma süresinin 1,5 saat artırılması durumunda 6 bin işçinin işini kaybetmesinden endişe ediyor. Böylesine yaşamsal bir konuda grev yapmak ülkemizde yasadışı sayılıyor.

BAŞKANDAN

1. sayfadan devam

Sosyal politika alanını, piyasa ve işletmelere bırakarak "sosyal politika" uygulamasını savunmak, yeni liberalizmin, sözüm ona savıdır.

Sosyal politikanın en somut uygulama alanı, sosyal güvenlik ve/veya sosyal korumadır (Bu alanların tanım ve kapsamı konusundaki farklı görüşler, bu yazının amacı değildir. Sosyal nitelik ve içeriği ile her iki tanım ve kapsam esas alınmaktadır). Bu alanı piyasa ve işletmelere bırakmayı savunan "serbest piyasacılar" sosyal politika uygulamalarının "maliyetli" olduğunu öne sürerek, kamunun bu alandan da çekilmesini isterler. Yani sosyal politikasızlığı savunurlar. Bu görüşlere günümüzde, kendilerine "yeni sol" veya "yenilenmiş sol" adını verenlerin de dolaylı veya doğrudan katıldıkları gözlemlenmektedir.

Acaba sosyal politikasızlığın maliyeti, sosyal politika maliyetinden daha pahalı değil midir?

***

Birleşik Metal-İş sendikamız, Muğla Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Recep Kapar'ın 'Sosyal Korumanın İşgücü Piyasasına Etkisi' adlı doktora tezini kitaplaştırarak yayınladı. Konumuzun tartışılmasına da ışık tutan bu eserin yayınlanıp, sendikalarımız ve sendikacılarımızın yararlanmasına sunulması ile isabetli bir çalışma yapılmış. Sosyal-İş ve adıma teşekkürü görev biliyorum.

"Piyasanın işleyişi ile değerlerini toplumun ve toplumsal ilişkilerin merkezine koymak, toplumsal bütünlüğün, barışın, istikrarın ve adaletin zarar görmesi ile sonuçlanmaktadır". "Gerçekten bu süreçte, insanların ekonomik, sosyal ve siyasi hakları, piyasaların işleyişi, işletmelerin rekabet gücü ve enflasyonla mücadele gibi ekonomik unsurlar karşısında sorgulanır ve vazgeçilebilir hale gelmektedir. Ekonomi insanların ve toplumların yararına bir uğraşı olma amacından uzaklaşmakta, insanların ve toplumların ekonominin hizmetine sunulduğu bir değerler bütünü baskın hale gelmektedir". Kitapta belirtilen bu bakış açısı ve anlayış, DİSK'in kuruluş ilkeleri ve genel kurul kararları ile tam bir örtüşme halindedir.

Üretim ilişkilerinin özünü değiştirme iddiasında bulunmaksızın, piyasanın işleyişini -müdahale ederek- düzenleyen sosyal güvenlik ve uygulamaları, insanların yaşam ve çalışma koşullarını etkileyen ve piyasaların doğasından gelen olumsuzlukları ve gelir güvencesizliğini giderecek, insan onuruna yaraşır bir yaşamı güvence altına almaya çalışır, **"işgücünün bir meta, işgücü piyasasının da bir meta piyasası olmadığı gerçeğini pekiştirir".**

Kitapta ayrıntılı olarak, sosyal politika uygulamalarının ekonomik ve sosyal gelişime katkıları da incelenerek **"ekonomiye bir yük değil ekonomik gelişmenin önemli bir koşulu olduğu, tüketimi düzenleme işlevi bulunduğu, işletmeleri maliyetler yüklenmekten kurtardığı, belirli sektörlerin -örneğin, sağlık, ilaç, eğitime ürün veren sektörler v.b.- genişlemesini sağladığı, inşaat sektörünü geliştirdiği"** çeşitli örneklemelerle anlatılmaktadır. **"Ekonomik büyümenin olumsuz sonuçlarını azaltırken, aynı zamanda ekonomik büyümenin tek başına sağlayamadığı toplumsal refaha katkıda bulunur"** denilerek toplumsal barışın sağlanmasına katkısı ortaya konulmaktadır.

Özetle kitap, "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler"i değil, çalışanlar ve toplum yararına uygulanması gerekli sosyal politika uygulamalarını ve kamu rolünü anlatmaktadır.

***

10 Aralık 2005 günü İstanbul Dedeman Otel'de yapılan **"Solda Yenilenme Konferansı"**nda açış konuşması yapan DİSK Genel Başkanı **"Bu açıdan önümüzdeki süreçte derinleşecek ve genişleyecek tartışmalara katkıda bulunmak amacıyla bazı görüşlerimizi de sizlerle paylaşmak istiyoruz."** diyerek **"Bu platform, ekonomide sosyal demokrasinin evrensel ilkeleri ışığında, mülkiyetin kimde olduğuna bakmadan, özel girişimciliği destekleyerek, ulusal ve stratejik değerleri gözeterek, özel sektörün gitmediği yere devleti götürerek, ekonomi yönetimini IMF'nin tekelinden çıkarmayı ve daha çok üreten, büyüyen ve adaletli paylaşan bir ekonomik düzeni hedeflemelidir."** görüşünü ortaya koymaktadır.

Sendikamıza gönderilmeyen, 10 Aralık günü konferansta dağıtıldığı anlaşılan ve daha sonra gördüğümüz konuşma metninde yer alan **"görüşler"** ile ilgili olarak hemen söyleyelim ki, Sosyal-İş bu görüşlerin **"DİSK görüşü"** olduğunu asla kabul etmemektedir. Bu görüşe hayat verecek DİSK'in hiçbir belgesi yoktur. Kendi içindeki çelişkileri bir yana, DİSK'in özel girişimciliği desteklemesi, Devleti yani kamu'yu özel sektörün **gitmediği** -yani olmadığı- alanda görevli kılan hiçbir belgesi, kararı söz konusu olamaz. Aksine bu anlayışla IMF'den kurtululamayacağına ilişkin kararlılığı mevcuttur. Bu yaklaşım yeni liberal yaklaşım ve tavrın ta kendisidir. Bu ise ancak, oluşturulacak bir siyasal partinin 'programı' olabilir.

Bir sendikamızın yayın organında bu görüşten **"PERSPEKTİF NİTELİĞİNDE"** diye söz edilmesi de ayrıca düşündürücüdür.

"DİSK liberal takılıyor" diyenleri DİSK'e haksızlık yapmakla suçlayanların, DİSK'e kimin haksızlık yaptığını da artık oturup düşünme zamanı gelip geçmektedir.

***

1 Şubat tarihli Cumhuriyet gazetesinde Barış Doster imzalı bir haber yer aldı. **"Meyer; Liberal Demokrasi Çıkmazda"** başlığı ile yer alan haberde, **"Merkez solda bir grup akademisyen, sendikacı, aydın ve çoğunluğu eski CHP'li bazı siyasetçilerin öncülüğünde 'Liberal Sol Parti' arayışları hızlanırken ....."** Alman Sosyal Demokrat Partisi (SPD) Parti Meclisi Temel İlkeler Komisyonu Başkanı Prof. Thomas Meyer'in şu sözlerine yer veriliyor; **"Mülksüz kişi, yaşamını güvenceye almak için, özgürlüğünü üçüncü kişiye bırakmak zorunda kaldığında, sorun çıkar. Ama liberal kavram bu sorunu yadsır. Bu yüzden mülksüzler, özgürlük şansları bakımından mülk sahiplerine bağımlıdır. Bu nedenle mutlak mülkiyet hakkı, eşit özgürlük temel hakkına terstir. Sosyal demokrasi, özel mülkiyet hakkını, bütün ilgililerin eşit özgürlüğü koşuluyla sınırlandırmak suretiyle bu açmazı ortadan kaldırır".**

Sosyal Demokrasi hakkında uzmanlığı ile tanıyan Prof. Meyer'in bu görüşlerinin de yer aldığı **"sosyal demokrasinin geleceği"** adlı kitabı ülkemizde de yayınlandı.

Bu yazımızın, bir önceki "yöneticilerin 'kişisel görüşü' hakkında değinmeler" yazımızla birlikte değerlendirilmesini diliyoruz.